

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Mortos g. 14, LT-03219 Vilnius

2019-04-01 Nr. 21
I 2019-03-14 Nr. 19-2836

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYO DĖL RADIO RYŠIO PLĖTROS 3400–3800 MHz RADIO DAŽNIŲ JUOSTOJE PLANO PATVIRTINIMO PROJEKTO

Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (toliau – **LKTA**) susipažino su Teisės aktu registre užregistruotu Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – **RRT**) direktoriaus įsakymo „Dėl Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo“ projektu, reg. Nr. 19-2836 (toliau – **Įsakymo projektas**) ir šiuo raštu teikia poziciją dėl Įsakymo projektu įtvirtinto teisinio reguliavimo.

Įsakymo projekto aiškinamajame rašte¹ nurodyta, kad priėmus Įsakymo projektą, bus sudarytos sąlygos skirti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz radijo dažnių juostos naudoti antžeminėms sistemoms ir elektroninių ryšių paslaugoms antžeminėmis sistemomis teikti. RRT nuomone, tai užtikrins veiksmingą ir efektyvų radijo dažnių (kanalų) iš 3400–3800 MHz radijo dažnių juostos naudojimą, taip pat bus skatinama konkurencija elektroninių ryšių tinklų teikimo srityje, vartotojai galės gauti įvairesnes elektroninių ryšių paslaugas. RRT nurodo, kad priėmus projektą bus sudaryta galimybė pertvarkyti 3400–3800 MHz radijo dažnių juostą taip, kad būtų galima suteikti teisę naudoti pakankamai dideles šios radijo dažnių juostos dalis, o tai palengvins didelės spartos 5G ryšio diegimą.

LKTA pilnai pritaria pozicijai, jog Lietuvoje diegiant 5G ryšio technologiją ir įrengiant tam reikalingą infrastruktūrą, būtina skatinti konkurenciją ir užtikrinti įvairiapusių elektroninių ryšių paslaugų teikimą. Kaip matyti iš Įsakymo projekto nuostatų, iki 2019 m. lapkričio 30 d. yra planuojama paskelbti aukcioną, kurio metu bus suteikiamos teisės naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz radijo dažnių juostų antžeminėms sistemoms. Atsižvelgiant į praeityje vykusius aukcionus, tikėtina, kad aukcionų dalyviais ir laimėtojais, kurie Lietuvoje vystys 5G ryšio technologiją, bus didžiausi šalies mobiliojo ryšio operatoriai.

Šiame kontekste pažymėtina, kad 5G ryšio technologija bus reikšmingas kokybinis šuolis Lietuvos elektroninių ryšių paslaugų rinkoje ir atitinkamą infrastruktūrą turintys bei 5G technologijos pagrindu paslaugas galintys teikti operatoriai įgis reikšmingą konkurencinį pranašumą prieš kitus rinkos dalyvius. Suprantama, kad 5G ryšio technologijos išvystymas yra susijęs su atitinkamomis investicijomis, kurias šią technologiją planuojantys diegti operatoriai norės atgauti. Visgi, svarbu, kad naujų technologijų plėtra netaptų pretekstu riboti konkurenciją, paslaugų įvairovę ir nevirstų priemone išstumti konkuruojančius operatorius iš rinkos.

¹ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/9be51682462f11e98bc2ba0c0453c004?jfwid=-12itnfonww>

Didžioji dalis LKTA narių yra maži, regioniniai operatoriai, kurie neturi nei finansinių, nei technologinių pajėgumų savarankiškai vystyti naujas technologijas. Tačiau šie operatoriai yra pasirengę siūlyti įvairias elektroninių ryšių paslaugas vartotojams, taip prisidedami prie konkurencijos ir pasirinkimo didinimo. Visgi, tam, kad efektyviai konkuruoti su didžiaisiais operatoriais, operatoriams yra reikalinga prieiga prie infrastruktūros. Būtent šiuo tikslu didelę galią atitinkamose rinkose turintiems rinkos žaidėjams yra nustatomi įpareigojimai lygiais ir nediskriminaciniais pagrindais suteikti prieigą prie atitinkamos infrastruktūros.

Mūsų nuomone, analogiškos pareigos turėtų būti numatytos ir prieigai prie 5G infrastruktūros. Konkrečiai, konkuruojantiems operatoriams turėtų būti sudarytos sąlygos prie šios infrastruktūros, kai ji bus sukurta, prijungti mažos aprėpties belaidžio ryšio taškus, taip suteikiant galimybę ir mažesniems operatoriams pasiūlyti aukštos kokybės, inovatyvias elektroninių ryšių paslaugas.

Be abejo, tokia prieiga turėtų būti paremta sąnaudomis, atsižvelgiant ir į investicijas, kurias patirs aukcionų laimėtojai, vykdydami šios technologijos diegimą ir plėtrą. Visgi, organizuojami aukcionai ir jų laimėtojų išduodami išimtiniai leidimai naudoti atitinkamus radijo dažnius (kanalus) neturi tapti priedanga nuo konkurencijos ir neturėtų užkirsti kelio konkuruojantiems ūkio subjektams už sąnaudomis paremtą atlygį pasinaudoti naujų technologijų teikiamais privalumais.

Įsakymo projekte šiuo metu nėra numatyta jokių panašaus pobūdžio, su potencialia pareiga suteikti prieigą susijusių nuostatų. Visgi, atsižvelgiant į tai, kad prieigos įpareigojimas yra *ex ante*, t. y. iš anksto nustatomo pobūdžio įpareigojimas, taip pat į tai, jog akivaizdu, kad 5G ryšio infrastruktūrą išvystę operatoriai įgis išskirtinį konkurencinį pranašumą prieš kitus rinkos dalyvius ir šioje rinkoje, tikėtina, bus laikomi turinčiais didelę rinkos galią, manytina, kad tokio pobūdžio nuostatas, t. y., kad aukciono laimėtojų gali būti nustatomi įpareigojimai suteikti prieigą, yra pagrįsta nustatyti jau planuojamame priimti įsakyme, o taip pat ir aukciono sąlygas nustatysiančiuose teisės aktuose. Atitinkamai prašytume atsižvelgti į šią pastabą ir pakoreguoti Įsakymo projektą bei įtraukti atitinkamas nuostatas į ateityje planuojamus rengti aukciono tvarką reglamentuosiančius teisės aktus.

Dėkojame už bendradarbiavimą ir lauksime oficialios RRT pozicijos nurodytais klausimais.

Pagarbiai

Direktorius
Marius Daukantas

